

Saldus novada Brocēnu bibliotēka

**Pārskats par Brocēnu bibliotēkas darbu
2021. gadā**

Brocēnos,

2022

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3
2. Finansiālais nodrošinājums.....	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	6
4. Personāls.....	6
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	8
6. Krājums	13
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	15
8. Novadpētniecība	16
9. Projekti	18
10. Publicitāte	19
11. Sadarbības tīkla raksturojums	20
12. Pielikums	22

Kopsavilkums:

- Brocēnu bibliotēkas darba prioritāte ir pakalpojumu attīstīšana un pielāgošana pandēmijas apstākļiem. Vairāk par to lasīt 8.lpp.
- Par jaunu pakalpojumu izceļam lekcijas un nodarbības senioriem zoom platformā. Vairāk par to lasīt 12.lpp.
- Bibliotēkai atskaites periodā nozīmīgi 2 projekti: *Bērnu žūrija* un projekts “*Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei Brocēnu novadā*”. Vairāk par to lasīt 19.lpp. un pielikumā.
- Darbs Covid – 19 apstākļos un ārkārtējās situācijas laikā. Vairāk par to lasīt 3., 8., 15.lpp.
- Problēma - bibliotēkā vides pieejamība nav nodrošināta. Par akreditācijas ieteikumiem, jaunām telpām un materiālo nodrošinājumu lasīt 3., 6.lpp.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

2021. gads bijis aktīvs un pārmaiņu pilns. 2021. gada 1. jūlijā stājās spēkā Administratīvi teritoriālā reforma, apvienojot Saldus un Brocēnu novadus. Apvienošanai sekoja jaunveidotā novada bibliotēku tīkla reorganizācija. Brocēnu pašvaldības bibliotēkai tika mainīts nosaukums uz Brocēnu bibliotēka. Iestādes statusu bibliotēka zaudēja ar 2021. gada 15. novembri. Oktobris bija pārejas mēnesis, ar novembri visas novada bibliotēkas tika kā struktūrvienības pievienotas Saldus novada bibliotēkai.

Brocēnu bibliotēkas darba izaicinājums 2021. gadā bija pakalpojumu attīstīšana un pielāgošana pandēmijas apstākļiem. Aktivitāšu vieta bibliotēkā atkarībā no epidemioloģiskās situācijas tika mainīta no iekštelpām uz brīvā dabā, klātienē pasākumi mainīti uz attālinātajiem zoom platformā, bibliotekāriem bez dezinfekcijas un vēdināšanas pasākumiem nācās pārbaudīt arī vakcinācijas sertifikātus. Laiku un enerģiju prasīja izskaidrošanas darbs apmeklētāju vidū. Viens no 4 bibliotēkas darbiniekiem neveica darba devēja prasīto vakcināciju pret covid – 19 un pārtrauca darba attiecības. Katru mēnesi bibliotēkā nācās pielāgoties jaunai situācijai un prasībām valstī.

2021. gada pavasarī Brocēnu pašvaldības bibliotēku akreditēja kā vietējās nozīmes bibliotēku, akreditācija notika zoom platformā.

Akreditācijas komisijas ieteikumi:

1. Iepļānot jaunu datoru iegādi bibliotēkas darbiniekiem, kā arī nomainīt multifunkcionālo iekārtu un kopētāju.
2. Rast iespēju paplašināt bibliotēkas krātuvi.
3. Turpināt bibliotēkas plauktu nomaiņu.
4. Realizēt projektu par bibliotēkas pārcelšanu uz jaunām, mūsdienīgām telpām, nodrošinot vides pieejamību un daudzveidīgus bibliotēkāros pakalpojumus ikvienam Brocēnu iedzīvotājam.

Visām lasītāju grupām traucē, ka bibliotēka ir otrajā stāvā un vides pieejamība nav nodrošināta. Izstrādāts tehniskais projekts bibliotēkas pārcelšanai uz jaunām telpām, bet tā realizēšana kavējas. Notikušas nodarbības Lasītāju klubā un nodarbības bērniem, kad to atļāva epidemioloģiskā situācija. Jaunus bibliotēkas apmeklētājus piesaista bibliotēkas aktivitātes veselības veicināšanas projektā. Bērnu/jauniešu žūrijā nobalsojuši 200 eksperti.

Bibliotēkas statistikas rādītājus ietekmējuši ārkārtējā stāvokļa ierobežojumi visa gada garumā pandēmijas laikā: bija slēgta lasītava, vienu periodu slēgta pat bibliotēka un iedzīvotājiem ieteikts samazināt kontaktus un mazāk apmeklēt publiskas vietas.

2. Finansiālais nodrošinājums

Brocēnu bibliotēkas finanšu līdzekļus veido pašvaldības piešķirtie budžeta līdzekļi un maksas pakalpojumi. Pirmajā pusgadā tie bija Brocēnu novada budžeta līdzekļi, otrajā pusgadā tie bija Saldus novada budžeta līdzekļi (2021. gada 1. jūlijā stājās spēkā Administratīvi teritoriālā reforma un Brocēnu novads tika pievienots Saldus novadam). Praktiski tas bija 2020. gada beigās Brocēnu novada pašvaldībā saplānotais bibliotēkas budžets, kurš tika 2021. gada otrajā pusē pielāgots dažādām izmaiņām.

2021. gadā finansējums nodrošina bibliotēkas funkciju veikšanu.

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2019	2020	2021
Kopā (EUR)	71725	77842	79152
Pašvaldības finansējums	71700	77824	79152
Citi ieņēmumi:	25	18	0
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	25	18	0
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums pieaudzis no 77842 EUR iepriekšējā gadā līdz 79152 EUR.

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2019	2020	2021
Izdevumi kopā (EUR)	71725	77842	79152
Darbinieku atalgojums (bruto)	38675	42881	42472
Krājuma komplektēšana	6292	6293	6296

Izdevumi kopā pieauguši no 77842 EUR līdz 79152 EUR, jo tika palielināts atalgojums un iegādātas lasītavas mēbeles. Tabulā skatāmais atalgojuma samazinājums no 42881 EUR uz 42472 EUR radies, darbinieku skaitam samazinoties covid pandēmijas laikā. Krājuma komplektēšanai finansējums līdzšinējais.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Pašvaldības Attīstības plānā ir bibliotēkas pārvietošana uz citām telpām, ir nopirkta ēka un novērtēta tās piemērotība, 2020. gadā tika pabeigts tehniskais projekts un nākotnē ir neskaidrība par projekta finansējumu.

Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums apmierinošs, ir finansējums grāmatām un žurnāliem. 2021. gadā veikts kāpņu telpas remonts un apgaismojuma uzlabošana tajā. Nopirkts dators un 6 plaukti lasītavai.

Lasītava Brocēnos izremontēta 2020. gadā un jauni mūsdienīgi plaukti nopirkti 2021. gadā

4. Personāls

Brocēnu pašvaldības bibliotēkā 2021. gadā 4 bibliotekārie darbinieki strādāja pilnu darba nedēļu (viens darbinieks pēdējos 2 mēnešus nestrādāja – uzrakstīja atlūgumu, jo nevarēja uzrādīt covid sertifikātu pēc vakcinācijas, kuru prasīja valsts un pašvaldību darbavietās strādājošiem).

Apkopēja darbā uz 20 stundu darba nedēļu, bet 2021. gada novembrī (reorganizācijas laikā) pārcelta uz kultūras centru un vairs nebūs bibliotēkas darbinieks. Trijiem darbiniekiem ir speciālā augstākā izglītība, viens darbinieks ar pedagoģisko augstāko izglītību un darba stāžu bibliotēkā ar 240 stundu kursiem specialitātē.

2021. gadā klātienē bija iespēja apmeklēt Saldus pilsētas bibliotēkas organizēto semināru pirms akreditācijas un noklausīties pasniedzējas lekciju par dizaina domāšanu zoom. Nozīmīgi bija Saldus pilsētas bibliotēkas organizētie zoom semināri. Par veiksmīgāko LNB atbalstu uzskatām Latvijas Nacionālās bibliotēkas organizēto vebināru zoom platformā “Medijpratība – ne tikai izglītības, bet arī veselības un drošības jautājums”, kas norisinājās 4. novembrī. Vadītāja decembrī piedalījās Ventspils bibliotēkas Reģionālā mācību centra organizētajās apmācībās par zoom lietošanu.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

Nosaukums, stundu skaits		Valda Ozoliņa	Inese Sadauska	Gita Pikalova	Gunda Sproģe
Elektroniskie resursi un informācijas meklēšana: PRIMO katalogs, digitālā bibliotēka, Latvijas abonētās datubāzes	6 h	x			x
Vispārējo pakalpojumu sniedzēju apmācības par procesu un situācijām, ar kādām tie varētu saskarties vispārējo pakalpojumu sniegšanas procesā attiecībā uz pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem	6h		x		
Bērni ar funkcionāliem traucējumiem un sabiedrības stereotipi	6h			x	
Dizaina domāšana. Dizaina domāšanas metodes un to pielietošana.	4,5h	x	x		x

Veiksmīga zoom platformas lietošana ir pamudinājusi pieteikties citām tiešsaistes mācībām, piemēram, veselības veicināšanas lekcijām 2021. un 2022. gadā. Nākamajā 2022. gadā

darbiniekiem plānots finansējums profesionālās pilnveides kursiem un vispārējā zināšanu līmeņa celšanai.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēkas darba laiku un pakalpojumus visu 2021. gadu ir ietekmējuši pandēmijas diktētie ierobežojumi. Ārkārtas stāvokļa laikā bibliotekāri strādāja darba dienās no 9 līdz 17 un ievēroja KM vadlīnijas. Pārējā laikā bibliotēka atvērta 42 stundas nedēļā: pirmdien, ceturtdien, piektdien no 10.00 līdz 18.00 vakarā, trešdien no 12.00 līdz 18.00 (semināru un apmācību diena) un otrdienās un sestdienās no 10.00 līdz 16.00. Jūnijā, jūlijā un augustā bibliotēka sestdienās slēgta.

Uzlabota iespēja mazākajiem izvēlēties grāmatas – izgatavoti jauni plaukti, kur grāmatu vāki uzrunā pašus jaunākos bibliotēkas lietotājus.

Pārskatītas iespējas sadarbībai ar pirmsskolas izglītības iestādēm un vidusskolu covid pandēmijas apstākļos, lai samazinātu tiešos kontaktus un izsniegtu grupiņām un klasēm grāmatas

bezkontakta veidā. Tikai uzlabojoties epidemioloģiskajai situācijai siltajos mēnešos, bērniem bija iespēja kolektīvi izbaudīt grāmatu izvēlēšanās prieku bibliotēkā, apmeklējot to.

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2019	2020	2021	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	1051	932	816	-11%; -12%
<i>t. sk. bērni</i>	416	368	297	-12%; -19%
Bibliotēkas apmeklējums	11344	17524	8614	+54%; -51%
<i>t. sk. bērni</i>	6185	9252	2182	+50%; -76%
Virtuālais apmeklējums				
Izsniegums kopā	35115	36789	36192	+5%; -2%
<i>t. sk. grāmatas</i>	20357	23918	25343	+17%; +6%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	12575	11109	6559	-12%; -41%
<i>t. sk. bērniem</i>	11135	12297	15909	+10%; +29%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā *	33	30	26	-9%; -13%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	68	80	50	+18%; -37%
Iedzīvotāju skaits	3158	3138	3105	-1%; -1%

2021. gadā bibliotēkā reģistrēti 816 lietotāji, samazinājums par 12%, samazinājies par 71 bērnu lietotāju skaits. Apmeklējumu kopskaits – 8614, par 51% samazinājums, izsniegumu skaits – 36192 eks., kas parāda samazinājumu par 2%. Bibliotēkā gada laikā izveidotas 108

literāras izstādes un 5 dažādas izstādes slēgtajā vitrīnā, 10 novadpētniecības izstādes ārpus bibliotēkas Brocēnu centrā.

2021. gadā pieaudzis pieprasījums pēc bērnu grāmatām, jo tās piegādājam visām 12 bērnu dārzu grupām. Nav izdevies pierēģistrēt visus bērnus bibliotēkā, jo vecāki nelabprāt nodod savu pirmsskolas bērnu personas datus (vecākus apmierina kārtība, ka bibliotēkas grāmatas kolektīvi tiek lietotas grupiņā – tās izsniegtas uz bērnu dārza grupu). Šāda uzskaitē statistikā neparāda visus lietotājus. Reāli bērnu lietotāju skaits pieaudzis, bet pēc Alises statistikas samazinājies par 19%.

Publicitātes foto diskusijai par grāmatu, kuru covid ierobežojumu dēļ nācās vadīt ārpus telpām

Lasītāju kluba izbraukums uz Sabili un Kandavu veicina socializāciju un ļauj uzzināt vēlmes nākamā gada aktivitātēm

Tā kā 2021. gads ir pirmais gads, kad jau no janvāra ir ierobežojumi un ieteikumi samazināt kontaktus, tad seniori, kas ir lielākie lasītāji ziemas mēnešos, reti apmeklēja bibliotēku. Raksturīgi, ka centās vienā reizē paņemt daudz grāmatu un retāk nākt uz bibliotēku.

Seniori ziemā un pavasarī bibliotēkā apguva un nostiprināja iemaņas pieslēgties zoom platformā lekcijām un veselības projekta aktivitātēm. Piecpadsmit gadu laikā ir izveidots Lasītāju klubs, kura dalībnieki pandēmijas laikā meklē jaunas formas, kā turpināt darboties – diskusijas brīvā dabā par grāmatām un satikšanās tiešsaistē.

2021. gadā notikuši 39 tematiskie pasākumi pieaugušajiem un skolēniem: 20 tiešsaistes lekcijas un tikšanās pieaugušajiem, 5 diskusijas par grāmatām brīvā dabā senioriem, 5 projekta aktivitātes veselības veicināšanai (nodarbības ar fizioterapeitu), 4 nodarbības bērniem par Bērnu žūrijas grāmatām, 4 nodarbības skolēniem, 1 ekskursija vakcinētiem Lasītāju kluba dalībniekiem.

Nozīmīgākie 2021. gada pasākumi:

- 28. jūnijā diskusija par Ineses Krūmiņas romānu “Vilkme” (brīvā dabā),
- 5 lekciju cikls zoom par garīgo veselību janvārī aizsāka zoom plašāku pielietojumu bibliotēkā (vēl 8 projekta lekcijas utt.)
- 10 projekta aktivitātes veselības veicināšanai (tiešsaistes un brīvdabas nodarbības ar fizioterapeitu),
- Lasītāju kluba ekskursija jūlijā uz Kandavu un Sabili

Attēlā – diskusija par grāmatu brīvā dabā 2021. gada 28. jūnijā. Prieks par satikšanos Lasītāju klubā, un te arī nākotnes plānu apspriešana.

Par tradīciju kļuvuši Brocēnu Lasītāju kluba izbraukumi. 2021. gadā kopā apmeklējām Kandavu un Sabili kopā ar vietējiem gidiem, kuri padziļināti spēja atklāt savas kopienas izaugsmi, priecēja ar stāstiem par realizētajiem ES projektiem un tos demonstrēja.

Bibliotēkā tiek sniegtas konsultācijas par datoru un programmatūras lietošanu un sniedzam atbalstu, pielāgojoties mainīgajai videi IT jomā. Populārākās vajadzības 2021. gadā – izdrukāt vakcinācijas sertifikātu vai ieskenēt iesniegumu.

Jau trešo gadu bibliotēkas lietotāji sākuši pieslēgties bibliotēkai attālināti, jo 45 lietotāji paņēmuši lietotājevārdus un paroles. Atsevišķi cilvēki izsaka interesi par iespēju lasīt autoru darbus elektroniski, diemžēl skolnieku interese maza.

Labā sadarbība ir starp Brocēnu, Emburgas, Blīdenes, Satiķu bibliotēkām un Saldus novada bibliotēku, ja kāds izdevums nav bibliotēkas krājumā, tad tas tiek pasūtīts no tuvākās bibliotēkas. Saņemam Emburgas, Blīdenes un Satiķu bibliotēku atbalstu Bērnu žūrijas aktivitātēm – bibliotēkāres atvaļinājuma laikā grāmatas nodod Brocēnu lasītājiem. Paldies par atbalstu Kursīšu, Druvas un Ezeres bibliotēkām!

Brocēnos bibliotēka atrodas ēkas otrajā stāvā un nav pieejama personām ar īpašām vajadzībām. Piedāvājam grāmatu piegādi mājās - mazs pieprasījums, jo kaimiņi varot atnest.

6. Krājums

Komplektēšanas prioritāte 2021. gadā – bērnu literatūra un latviešu oriģinālliteratūra. Galvenais dokumentu iegādes avots ir “Virja AK” un “Latvijas Grāmata” (izvēli nosaka piedāvātā cena), atlaižu periodā arī “Zvaigznes ABC” grāmatnīca. Bibliotēkas krājuma papildināšana notiek atbilstoši bibliotēkas krājuma politikai. Krājums novērtēts, atlasīti maz pieprasītie dokumenti, notiek to izvērtēšana un norakstīšana.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2019	2020	2021
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	6292	6293	6296
<i>t. sk. grāmatām</i>	4500	4500	4800
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	1698	1657	1759
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	1792	1793	1496
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	2,00	2,01	2,03
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	6317	6906	7135

Pašvaldības finansējums krājumam 6296 EUR, grāmatām 4800 EUR. No citiem avotiem 2021. gadā krājums pieaudzis par 66 grāmatām.

Finansējums krājuma komplektēšanai pietiekams. Periodikai finansējums samazināts pandēmijas laikā, samazinoties pieprasījumam. Brocēnu bibliotēkas lasīšanas programmas ietvaros lielāks pieprasījums iepirkt bērnu grāmatas.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2019	2020	2021
Jaunieguvumi kopā	1436	1370	1282
<i>t. sk. grāmatas</i>	572	564	507
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	205	158	169
<i>t. sk. bērniem</i>	227	234	213
Izslēgtie dokumenti	1138	714	1297
Krājuma kopskaits	17277	17933	17918
Grāmatu krājuma apgrozība	2,03	1,67	1,78
Periodisko izdevumu apgrozība	4,40	3,34	1,98

Jaunieguvumu skaits atbilstošs lietotāju pieprasījumam. Krājuma kopskaits samazinājies attiecībā pret iepriekšējo gadu. Grāmatu krājuma apgrozība 1,78, periodisko izdevumu apgrozība 1,98. Apgrozību ietekmējuši ārkārtējā stāvokļa ierobežojumi.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2019	2020	2021
Letonika		550/150	409/142
News	513	370	298

Tiek izmantotas bibliotēkām abonētās datubāzes Lursoft laikrakstu bibliotēka un Letonika. 2021. gadā samazinājusies datubāzu lietošana, jo pandēmijas laikā skolēni mazāk apmeklējuši bibliotēku.

Bibliotēkā pārāk maz vietas izstādēm un pakalpojumiem. Nepieciešamība pēc plašākām telpām pirmajā stāvā, kur būtu iespēja piemēroti izvietot krājumu, piedāvājot pakalpojumus, sākot ar jaunajām māmiņām ar bērnu ratiņiem līdz senioriem un ļaudīm ar funkcionāliem traucējumiem.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darbā ar bērniem 2021. gadā būtiski mainījušās darba formas. Pandēmijas ierobežojumu laikā pasākumi notikuši ārpus telpām un ievērojot KM vadlīnijas. Bibliotēkā paplašināta Lasīšanas veicināšanas programma un tajā iekļautas visas pirmsskolas izglītības iestāžu (PII) grupas Brocēnos. Bērniem un skolēniem organizējām lasīšanas popularizēšanas nodarbības, bibliotekārās stundas un Bērnu žūrijas aktivitātes, ja to atļāva epidemioloģiskā situācija.

Lai veicinātu lasītprieku, Brocēnu vidusskolas skolēni apmeklēja tematiskās nodarbības. Attēlā – 2.a un 2b. klase Labo darbu nedēļā bibliotēkā iekārtoja savu darbu izstādi

2021. gadā vēl aktīvāk sadarbojāmies ar PII metodiķiem un audzinātājām, saskaņojot tēmas grāmatu piegādēm. Klasēm un grupām pēc pieprasījuma tika nogādātas grāmatas uz klasi vai grupu.

Bērni tās skatījās, izmantoja nodarbībās, audzinātājas šīs grāmatas lasīja bērniem pirms gulētiešanas. Grāmatas izsniegtas 12 grupām divos bērnudārzos. Katrā grupā audzinātāja izvēlas veidu, kā darboties ar grāmatām. Piemēram, vecākajās grupās notiek Bērnu žūrijas grāmatu vērtēšana, bet visjaunākajās grupās ir tikai pa 10 mazuļiem un tie mācās šķirt grāmatas ar kartona lapām. Nevar pārvērtēt šo pasākumu nozīmi lasīšanas popularizēšanā. Pēc kopīga bibliotēkas apmeklējuma bērni grupā izrāda vēlmi spēlēt bibliotēku.

Bibliotekāri PII grupai katrā grāmatu apmaiņas reizē iesaka grāmatas tieši viņu vecuma grupai, izceļ nodarbībām piemērotās (piemēram, A. Ļenasas „Krāsu mošķi” par jūtu atpazīšanu). Īpaši pieprasītas ir grāmatas ar lielajiem burtiem tiem, kuri tikko iemācījušies lasīt. Liels pieprasījums grāmatām par draudzību, Latvijas dzīvniekiem un putniem, augu augšanu no sēklas līdz ziedēšanai.

Rudenī tradicionāli uz bibliotēku tika aicinātas sākumskolas klases, apzinoties, ka vēlāk tas var nebūt iespējams, ierobežojot kontaktus pandēmijas situācijā. Bibliotēku dienas pirmajā pusē vairāk apmeklēja seniori, bet pēcpusdienā bibliotēku varēja apmeklēt viena klase.

Lai veicinātu lasītprasmes un teksta uztveri, katru gadu veidojam interesantāko grāmatu apkopojumu, lai to ieteiktu skolotājiem stundām un vasaras lasīšanai. Vairāk par to skatīt pielikumā, kur var redzēt bibliotekāru izveidoto ieteicamo grāmatu sarakstu skolēniem (ar anotācijām).

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības materiālu atspoguļošana izstādēs pandēmijas laikā kļuva par tradīciju. 2021. gadā novadpētniecības materiāli ieguva lielāku nozīmi un to sakārtošanai veltīts papildu laiks. Brocēnos afišu dēlis kļuva tukšs, afišu bija maz, jo pasākumi pandēmijas dēļ notika maz. Taču iedzīvotāji pēc inerces to nāca apskatīt. Brocēnu bibliotekāri izmantoja atbrīvojušos vietu vēsturiskām Brocēnu fotogrāfijām un aprakstiem. 2021. gadā izstādēm visbiežāk izmantots Izidora Broka pētījums par Brocēnu vēsturi, sadalot to tēmās un apvienojot ar Ē.Siliņa, I. Broka,

Ž. Brizgas un A.Bērenda fotogrāfijām.

Brocēnu bibliotēka
2021. gada 19. Jūlijs · 🌐

Kāpēc uzcēla Brocēnus? No pirmajiem plāniem un Pirmās ielas līdz jaunākajai asfaltētajai ielai - Rīgas ielai. Kāpēc Brocēni atrodas Cieceres ezera krastā un ne Brocēnu ezera vienā vai otrā krastā? To izlasījām Izidora Broka materiālos

Brocēnu vēsture

Kā sāka celt mājas Brocēnos?

1947. gadā cementa rūpnīcā Brocēnos strādāja 948 strādnieki, no tiem 25% kombināts bija apgādājis ar apdzīvojamo platību Saldū un apkārtējās lauku mājās. Vēl 1951. gadā Saldū bija cementa rūpnīcas kopmītne (Saldū, Revolūcijas ielā 8), kurā dzīvoja vairāk nekā 200 strādnieku.

Cementa rūpnīcai trūka dzīvokļu un tuvākās apdzīvotās vietas atradās tālu no rūpnīcas, tika nolemts rūpnīcā strādājošos apgādāt ar apdzīvojamo platību, pie rūpnīcas projektēt jaunu ciematu.

Brocēnos pirmā iela tā arī saucas Pirmā iela.

Projektēja Brocēnu ciematu?

Jaunais ciemats tika projektēts 690 strādniekiem, un tās ģimenes lociņiem kopīgais ciemata iedzīvotāju paredzēts 2000 cilvēku. Pilnīgi apbūvējot ciematu, iedzīvotāja skaitu varēja palielināt līdz 3000 cilvēkiem.

Izvērtējot ciemata vietas izvēles rādītājus, ņemot vērā zemes reljefu, ūdens līmeni, satiksmes izdevīgumu un specifiskos, jo īpaši cementa ražošanas izdala lielā vai mazākā mērā, minimālais atbilstošs no ciemata līdz rūpnīcai, ir 1 km, rekomendē ievērot vadošos ierakstus.

Izvērtējot ciemata vietas, bija četri varianti:

1. Ciemata vieta laukuma Brocēnu ezera krastā, apmēram 2,2 km no kombināta, izdevīgi orientēta valdnieku vīdū, tuvu Saldū.
2. Būvniecība uz austrumiem no kombināta, apmēram 1,2 km no kombināta, izdevīgi orientēta valdnieku vīdū.
3. Būvniecība Cieceres ezera austrumu krastā, kombināta 1 km, pēc valdnieku vīdū, ļoti labi orientēta, apvidus daļēji mežains.
4. Būvniecība Brocēnu ezera dienvidaustrumu krastā, apmēram 1,2 km no kombināta, izdevīgi orientēta, apvidus daļēji mežains.

+5

5665 Sasniegti cilvēki

554 Engagements

[Rādīt ierakstu augstāk](#)

Attēlā – sociālajos tīklos ievietotais novadpētniecības izstādes atspoguļojums. Šādi daudzi cilvēki uzzin par bibliotēkas aktivitātēm.

Novadpētniecības elektroniskajā katalogā iekļautas 39 tematiskās novadpētniecības mapes, kuras 2021. gadā tika pabeigtas rekatalogizēt Alises katalogā. EK izveidoti jauni un rediģēti 2687 MARC ieraksti no laikraksta “Saldus Zeme”, Brocēnu novada informācijas lapas “Brocēnu Novadā” un citiem novadpētnieciska rakstura iespaiddarbiem.

Iepērkam grāmatas ar novadnieku literāriem darbiem un tās aktualizējam. Regulāri papildinām novadpētniecības katalogu un tematiskās mapes par Brocēniem. Vecākā bibliotekāre Inese Sadauska un pārējās bibliotekāres daudz laika veltījušas mapju aprakstīšanā un ierakstu veidošanā novadpētniecības katalogam. Bibliotēkā uzkrātas un tiek ieteiktas novadnieku fotogrāfijas par Brocēnu vēsturi. Tas ir materiāls, kuru iespējams plašāk izmantot bukleta vai grāmatas izveidošanai, kā arī elektroniskā resursa organizēšanai. Bibliotēkas darbiniekiem ir uzticēti materiāli, kurus iespējams digitalizēt projektos. Pētījums "Kas atradās tagadējā Brocēnu pilsētas teritorijā pirms 70 gadiem" tiek turpināts, lai izzinātu Brocēnu pilsētas vēsturi. Bibliotēkas vadītāja vienojusies ar LNB pārstāvi par dalību industriālā mantojuma atspoguļošanas projektā (kopā ar Schwenk pārstāvi).

9. Projekti

2021. gadā realizēts Bērnu/Jauniešu žūrijas projekts un sagatavots nākamā gada Bērnu/Jauniešu žūrijas projekts. Bibliotēka piedalījies ESF līdzfinansētā projektā pašvaldībā (projekts tika realizēts no 2017. gada un turpinās pa trīs gadu periodiem). Bibliotēkas uzdevums piesaistīt senioru mērķauditoriju un realizēt 2 aktivitātes. Gada beigās realizējās grāmatu iepirkuma projekts "Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām".

Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Bērnu un Jauniešu žūrija	VKF	Nav piešķirts	Izveidota projekta darba grupa, iepirkti papildus grāmatu eks., veikti publicitātes pasākumi. Piedalījās 200 bērni un vecāki	Atbalstīts
"Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un	Eiropas Sociālais fonds	EUR 70 619,- Brocēnu novada pašvaldībai	Īstenot vietēja mēroga pasākumus, uzlabojot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem	Atbalstīts, iesniedza Brocēnu novada pašvaldība,

slimību profilaksei Brocēnu novadā”		izlietojams 3 gados, turpinās nākamos 3 gadus	visiem novada iedzīvotājiem	2 aktivitātes realizē bibliotēkā
“Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”	LNB un Kultūras ministrijas projekts		Uzlabota krājuma kvalitāte	Atbalstīts valsts mērogā

Lasīšanas veicināšanas nolūkos darbojamies projektā Bērnu un Jauniešu žūrija (BŽ). Izveidojusies laba sadarbība ar skolas bibliotēku un sākumskolu. Grūti apmierināt lielo pieprasījumu pēc BŽ grāmatām ar nelielu grāmatu eks. skaitu. Mazie lasītāji regulāri apmeklē bibliotēku, un katru BŽ eksemplāru cenšas izlasīt padsmiņiem bērnu. Teicama sadarbība ar tādiem skolotājiem kā Vineta Peka, kuri BŽ grāmatas ietver mācību procesā.

Brocēnos Bērnu žūrijā tradicionāli piedalās ap 200 skolēnu, bet arvien aktīvāk balsošanā sāk piedalīties pirmsskolas audzēkņi. Paldies par sadarbību PII grupu audzinātājiem!

Ar gandarījumu saņēmām ziņu no Saldus novada pašvaldības, ka 2022. gadā turpināsies veselības veicināšanas projekts ar pērn tajā saplānotajām aktivitātēm. Bibliotēka organizēs bezmaksas lekcijas un nodarbības senioriem. Šīs aktivitātes nozīmīgas kopienai un veicina bibliotēkas kā kultūras vietas atpazīstamību un popularitāti. Vairāk par to skatīt pielikumā, kur dots ieskats bibliotēkas organizēto aktivitāšu afišās.

10. Publicitāte

Pieaugusi publicitātes nozīme internetā un samazinājies rakstu skaits par bibliotēku, jo beigusi pastāvēt informācijas lapa “Brocēnu novadā”, esam pamanīti no žurnālistu puses (4 raksti “Saldus Zemē” - vairāk par to skatīt pielikumā, kur publikāciju saraksts) un esam bijuši aktīvi sociālajos tīklos - 330 sekotāji. Bibliotēkas lietotājus un arī nelietotājus sasniedz informācija laikrakstā “Saldus Zeme” un internetā. Afīšas par pasākumiem tiek izvietotas uz

ziņojumu dēļiem, Dienas centrā, pārvaldē un kopā ar novadpētniecības izstādēm arī veido publicitāti.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Piedalījāmieš jaunā Saldus novada Attīstības programmas 2022. - 2028. gadam izstrādes procesā un 27. jūlijā iesaistījāmieš darba grupā “Laba pārvaldība”.

Aktīvi darbojāmieš pētījumā “Saldus un Brocēnu novada vietējās attīstības stratēģijas 2014.-2020. gadam novērtējums” Ieteicām Brocēnos izveidot Zaļo klasi, kur no pavasara līdz rudenim var notikt diskusijas par grāmatām, tikšanās vai pat vingrošana, skolēnu grupas nodarbība, jo Latvijā dažkārt smidzina lietus un bez jumta ir problemātiski. Pandēmijas laikā sapratām, ka tādas vietas Brocēnos nav.

Tādā izaicinājumiem pilnā gadā kā 2021. gads īsts atbalsts bijuši sadarbības partneri. Pirmsskolas izglītības iestādēs (PII) ir paplašināta lasīšanas veicināšanas programma, izvietojot bērnu grāmatas 12 grupās divos bērnudārzos un organizējot to regulāru maiņu.

Brocēnu vidusskolā sākumskolas skolotājas dažādoja aktivitātes, lai skolēni varētu klasēs izmantot jaunāko literatūru un bibliotēkā iedvesmoties lasīšanas procesam. Sadarbojamies ar skolas bibliotekāri Inesi Kunkuli BŽ organizēšanā un veicam grāmatu apmaiņu. Pulciņa “Ripo Auto” vadītājs Zigmunds Zaļenko regulāri atbalsta bibliotēkas aktivitātes. Ilggadīga sadarbība konkursu realizēšanā ar vēstures skolotāju Lauru Miķelsoni.

Vienmēr atsaucīgais sadarbības partneris pulciņa vadītājs Zigmunds Zaļenko izgatavojis plauktu, kurā katras grāmatas vāks uzrunās mazākos bibliotēkas apmeklētājus

Veiksmīga bija savstarpēja sadarbība ar Brocēnu novada pašvaldību, sniedzot pakalpojumus un informējot iedzīvotājus par pašvaldības darbu.

Ieguldīts darbs bibliotēku interešu pārstāvēniecībā un tā rezultātā attīstības programmā ar mērķi uzlabot vides pieejamību iekļauta bibliotēkas pārcelšana uz jaunām telpām. Tehniskā projekta izstrāde pabeigta 2020. gadā. Nav saņemta informācija par darbībām 2021. gadā.

Paldies Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejam par sadarbību izstāžu veidošanā par barikādēm!

Sadarbības tīkla ieguvums ir sinerģija, kas veidojas, darbojoties kopā.

12. Pielikums

2021. gada raksti par Brocēnu bibliotēkas darbu

1.Šaule, Līga.

Brocēnu pensionāri mācās moderni : [par Brocēnu senioru dalību attālinātosursos] / Līga Šaule ; tekstā stāsta Brocēnu bibliotēkas vadītāja Valda Ozoliņa ; seniores Marika Dapša ; Solveiga Teterē ; Dzintra Edelmane. - (Aktualitātes) // Saldus Zeme. - ISSN 1407-3072. - Nr. 143 (8957) (2021, 16. decembris), 6. lpp. - Pieejams arī bibliotēku novadpētniecības mapēs: Brocēnu bibliotēkā (Brocēnu pašvaldības bibliotēka 2).

2.Vilmane, Ieva, 1983-

Seniori iedzīvojas virtuālajā vidē : [par Brocēnu pašvaldības bibliotēkas Lasītāju klubiņa dalībnieču dalību tiešsaistē veselībai veltītā nodarbībā] / Ieva Vilmane ; tekstā stāsta Lasītāju klubiņa dalībnieces Ināra Barančane, Māriete Berce, Gina Kazlauska. - (Iespējas) // Saldus Zeme. - ISSN 1407-3072. - Nr.9 (8823) (2021, 22., 23.janvāris), 3.lpp. : fotogrāfija. - Pieejams arī bibliotēku novadpētniecības mapēs: Brocēnu pašvaldības bibliotēkā (Brocēnu bibliotēka 2).

3. **Bibliotēka notur uzmanību** : [par Brocēnu pašvaldības bibliotēkas lasītavas remontu]. - (Aktualitātes. Viedokļi). (Īsumā) // Saldus Zeme. - ISSN 1407-3072. - Nr.2 (8816) (2021, 7.janvāris), 2.lpp. - Pieejams arī bibliotēku novadpētniecības mapēs: Brocēnu pašvaldības bibliotēkā (Brocēnu bibliotēka 2).

4.**Promenādē runā par "Vilkmi"** : [par Brocēnu pašvaldības bibliotēkas lasītāju klubiņa tikšanos Cieceres ezera promenādē]. - (Aktualitātes) // Saldus Zeme. - ISSN 1407-3072. - Nr. 72 (8886) (2021, 29. jūnijs), 2. lpp. - Pieejams arī bibliotēku novadpētniecības mapēs: Brocēnu pašvaldības bibliotēkā (Brocēnu pašvaldības bibliotēka 2).

5.Ozoliņa, Valda.

Bibliotēkā izremontēta lasītava, dažādas iespējas un ierobežojumi : [par jaunumiem Brocēnu pašvaldības bibliotēkā] / Valda Ozoliņa // Brocēnu Novadā. - Nr. 5 (2021, 18. janvāris), 2. lpp. : fotogrāfija. - Pieejams arī bibliotēku novadpētniecības mapēs: Brocēnu pašvaldības bibliotēkā (Brocēnu pašvaldības bibliotēka 2).

Lasi grāmatu! Būs par ko parunāt!

2021. Bērnu žūrijas grāmatas **1. - 2.kl.**

1. Mammaš dzejoļi. Ērika Bērziņa. 2020.
2. Bubulbailes. Bens Berants. 2020.
3. Pagalma enciklopēdija jeb kas tad tas? Agnese Vanaga. 2020.
4. Kapteiņa zirdziņš. Juris Zvirgzdiņš. 2020.
5. Tuk-tuk! Ilo Pikovs. 2020.
6. Kā sagaidīt citplanētieti. Petri Tamminens. 2021.

Ieteicamā literatūra lasīšanas veicināšanai

1. Pasaka par peju pili. Maikls Bonds, 2017.
2. Kā vilku piemin, tā vilks klāt. Veronika Kaplāna, 2017.
3. Divdesmit pieci mākoņi. Maija Laukmane, 2016.
4. Ahoi! Plūdi Daugavā. Juris Zvirgzdiņš, 2014.
5. Zirgā. Inese Zandere, 2017.
6. Zaķa Garauša laimes zeme. Toms Kalninskis, 2017.

3.-4. klase

Bērnu un Jauniešu žūrijas grāmatas 2021 3. - 4.kl.

Emī un Rū. Robota sirds. I.Melgalve 2020. Emīlija un Rūdis iepazīstas jocīgā situācijā un robotiņš abus grib padarīt par slepenajiem aģentiem.	Tik garš deguns. L. Hartmanis. 2020. Piedzīvojumu stāsts. Pīts un viņa māsa atrodas Grieķijas kūrortā un sastop burvi ar pārmēru lielu degunu.	Kā izglābt maztīņo mammu. P. Rauda. 2020. Viegli lasīt šo grāmatu! Parasta zēna piedzīvojums ar mammu, kura sāk samazināties.
Armando. Mika Kerenens. 2020. Armando iegūst draugus tikai tad, kad izdodas parādīt savu izcilo futbola prasmī. Viegli lasīt!	Pija Prjanika un bandīti. Kairi Looka. 2020. Pijas dzīve tiek apgriezta ar kājām gaisā, jo viņa būs māsa – trinišiem! Viss jāatrisina ar jauno draugu Villemu.	36 un 6 kaķi. H. Vdovičenko. 2020. Ūsaini astains stāsts bērniem. Kā bezmāju kaķiem izdevās iegūt mājas, pateicoties sfinksu šķirnes kaķenei Baronesci.

Ieteicamā literatūra lasīšanas veicināšanai

Nozagts oranžs divritenis. Mika Kerenens. 2011. Detektīvstāsts par nozagtu divriteni. Desmitgadīgā Marija ar draugiem un suni šo lietu izmeklē.	Mani sauc Jans, un es neesmu nekas īpašs. K. Ferēkena. 2018. Amizants stāsts par parastu zēnu Janu, kurš grib kļūt īpašs. Ilustrācijas zīmējusi karikatūriste E. Mutona.	Muris un Vuvs. Timo Parvela. 2017. Divdesmit jautri stāstiņi par suni un kaķi. Patstāvīgas lasīšanas treniņam – izklaidei un ar humoru.
Mana un tava Latvija. Gundega Sēja. 2018. Lasī kā enciklopēdiju par Latviju: simboli, jaunsargi, pieclatnieks, dzintars, dižkoki, bites, kokle, tautastērps, dižakmeni, vēsture...	Sirdsmāsa. Salla Simuka. 2017. Piedzīvojums citā pasaulē - vienpadsmitgadīgā Alīsa izkrit cauri sniegam citā pasaulē un iegūst draugu...	Brūne. Hokons Ēvreoss. 2018. Grāmata par draudzību, drosmi un pretošanos. Pa dienu viņš ir Brūne, bet naktīs ir Brūne – supervaronis.

Bērnu un Jauniešu žūrijas grāmatas 2021 **5. - 8.kl.**

Lampija. 2020. Romāns jauniešiem par drosmi un spēju paveikt vairāk, nekā jebkad no sevis esi gaidījis.	Šausmiņa. Dzintars Tilaks. 2020. Šarlotei Ausmai ir divas problēmas – mazais augums un matemātika – šis ir romāns par skolās dzīves problēmām un kā ar to tikt galā.	Bēguļi. Ulfs Starks. 2020. Vecētvs atrodas slimnīcā ļoti slimš, mazdēls viņam palīdz no tās izbēgt. Par patiesa prieka brīžiem, ko sagādājam tuviniekiem.
Pakss. Sāra Penipārkere. 2020. Romāns pusaudžiem par draudzību	Asins lietus. Māris Rungulis. 2020. Pārūpes spoku stāstu trilogijas trešā grāmata. Vai spoks vēstulē var atklāt savu noslēpumu?	Pirmo reizi uz zemes. Inga Žolude. 2020. Citplanētietis cenšas saprast draudzības noslēpumu. Vai cilvēki paši saprot, cik tā svarīga?

Ieteicamā literatūra lasīšanas veicināšanai

Vislabākās zāles. Kristīne Hamilla. 2018. Filipam ir 12 gadi, komiķa talants un daudz problēmu skolā un dzīvē. Ar daudz ko var tikt galā, ja ...	Vējainā ģimene. Agneša Bālinta. 2014. Rado raksta dienasgrāmatu par notikumiem bagāto ikdienu, lai vēlāk lasot būtu prieks.	Vaboluika. M.G.Leonarda. 2017. No muzeja vaboļu krātuves pazūd direktors un viņa dēls dodas viņu meklēt. Piedzīvojumi sākas.
Tumšmūte. Šeins Hegartijs. 2018. Šausminoši briesmoņi plāno iebrukt ciemā. Jautra piedzīvojumu grāmata par zēnu Finu.	Pastaiga mirušo pilsētā. Māris Rungulis. 2016. Pārūpes spoku stāsti. - Vai mēs sēžam zārkā?	Grāmata Gundagai: dzejoļi ne tikai bērniem. Pēteris Brūveris. 2015. Te valdzina neparasti krāsaini zīmējumi, dzeja mijas ar prozu.

Attēlā plakāts – Brocēnu bibliotēkas sagatavotais ieteicamās literatūras un BŽ grāmatu saraksts lasīšanai no 1. – 8. klasei

Attēlā - ieskats bibliotēkas organizēto aktivitāšu afišās - veselības veicināšanas projektā

Brocēnu bibliotēkas vadītāja:

V.Ozoliņa